

कुटिलः करोतु कबरीभारोपि मारोद्यमम् Git. 3; (where मार primarily means 'killing'); Nāg. 1. 1. -४ Love, passion. -५ The thorn-apple (धत्तूर). -६ An evil one, a destroyer; the tempter (according to Buddhists); सैर्यं मारवधूभिरित्यभिहितो बोधो जिनः पातु वः Nāg. 1. 1; Pt. 5. 14. -७ Death. -Comp. -अङ्क a. 'marked by love', displaying signs of love; माराङ्के रतिकेलिसंकुलरणारम्भे Git. 12. -अभिभूः (भुः?) an epithet of a Buddha. -अरिः, रिपुः Śiva. -आत्मक a. murderous; कथं मारात्मके त्वयि विश्वासः कर्तव्यः H. 1. -जातकः a cat. -जित् m. an epithet of Śiva. -२ of a Buddha.

मारक a. [मृ-णिच् ष्वल्] (At the end of comp.) Killing, destroying, slaying. -कः 1 Any pestilential disease, plague, epidemic. -२ The god of love. -३ A murderer, destroyer in general. -४ A hawk. -कम् 1 Death of all creatures at the dissolution of the universe. -२ Vermilion (Mar. हिंगुळ).

मारणम् [मृ-णिच् ल्युट्] 1 Killing, slaying, slaughter, destruction; पशुमारणकर्मदारुणः Ś. 6. 1. -२ A magical ceremony performed for the purpose of destroying an enemy. -३ Calcination. -४ A kind of poison.

मारिः f. [मृ-णिच्-इनि] 1 A pestilence, plague; दुर्भिक्ष-मार्यैरिष्टानि Bhāg. 10. 56. 11. -२ Killing, ruin.

मारिका A plague, pestilence; विबुध्य तां बालकमारिका-ग्रहम् Bhāg. 10. 6. 8.

मारित p. p. 1 Slain, killed. -२ Destroyed, ruined.

मारिन् a. 1 Dying. -२ Killing, slaying.

मारी 1 Plague, pestilence, an epidemic. -२ Pestilence personified (the goddess presiding over plagues and identified with Durgā).

मारकत a. (-ती f.) Belonging to an emerald; यत्र विद्रुमसोपाना महामारकता भुवः Bhāg. 7. 4. 9; काचः काञ्चनसंसर्गा-द्धते मारकती युतिम् H. Pr. 35.

मारव a. (-वी f.) Desert, belonging to a wilderness. -वी N. of a particular musical scale.

मारिच a. (-ची f.) Made of pepper.

मारिचिक a. Peppered, seasoned with pepper.

मारिषः 1 A respectable, worthy or venerable man, (used in dramas in the voc. as a respectful mode of address by the Sūtradhāra to one of the principal actors; see U. 1; Māl. 1.); शूरो मातामहः कञ्चित् स्वस्व्यास्ते वाऽथ मारिषः Bhāg. 1. 14. 26. -२ Amaranthus Oleiferaceus (Mar. तांदुळजा).

मारीच a. (-ची f.) Belonging to or composed by Marichi. -चः 1 N. of a demon, son of Sunda and Tādakā. He assumed the form of a golden deer, and thus enticed Rāma to a considerable distance from Sitā, so that Rāvaṇa found a good opportunity to

carry her off. -२ A large or royal elephant. -३ A kind of plant (Mar. ककोळ). -४ N. of the sage Kaśyapa; cf. स्वायंभुवाऽन्मरीचैर्यः प्रबभूव प्रजापतिः Ś. 7. 9. -५ A sacrificing priest. -ची 1 N. of the mother of Śākyamuni. -२ N. of a Buddhist goddess. -३ N. of an Apsaras. -चम् A collection of pepper shrubs.

मारुङ्गः Softness.

मारुण्डः 1 A serpent's egg. -२ Cow-dung. -३ A way, road. -४ A place covered with cowdung.

मारुत a. (-ती f.) [मारुतः इदम् अण्] 1 Relating to or arising from the Maruts; व्रतमेतद्धि मारुतम् Ms. 9. 306. -२ Relating to wind, aerial, windy. -तः 1 Wind; स कीचकैर्मास्तपूर्णरन्ध्रैः R. 2. 12, 34; 4. 55; Ms. 4. 122. -२ The god of wind, the deity presiding over wind; मनोजवं मारुततुल्यवेगम् Rām-rakṣā. 33 -३ Breathing. -४ Vital air, one of the three essential humours of the body; प्रविश्य सर्वभूतानि यथा चरति मारुतः Ms. 9. 306. -५ The trunk of an elephant. -६ Ved. A son of the Maruts. -७ N. of Viṣṇu. -८ Of Rudra. -ती 1 The north-west quarter. -२ The daughter of the Maruts or gods; उत्थयस्य च भार्यायां ममतायां महातपाः। मारुत्यां जनयामास भरद्वाजं बृहस्पतिः ॥ Bu. Ch. 4. 74; cf. Viṣṇu P. 4. 19. 5. -तम् The lunar mansion called Svāti. -Comp. -अयनम् a (round) window; केलीमन्दिरमारुतायनमुखे विन्यस्तबकुत्राम्बुजा Bv. 2. 57. -अशनः a snake. -आत्मजः, -सुतः, -सुनुः 1 epithets of Hanumat. -२ of Bhīma. -व्रतम् 'penetrating everywhere', one of the duties of a king (who is able to penetrate everywhere by means of spies); cf. प्रविश्य सर्वभूतानि यथा चरति मारुतः। तथा चरैः प्रवेष्टव्यं व्रतमेतद्धि मारुतम् ॥ Ms. 9. 306.

मारुतिः [मारुतोऽपत्यम् इच्] 1 An epithet of Hanumat; मारुतिः सागरं तीर्थः संसारमिब निर्ममः R. 12. 60. -२ Of Bhīma.

मार्कट a. Apish. -Comp. -पिपीलिका a small black ant.

मार्कण्डः, -मार्कण्डेयः [मृकण्डोरपत्यम् अण् ढक्] N. of an ancient sage. -Comp. -पुराणम् N. of one of the eighteen Purāṇas (composed by this sage); यः शृणोति नरो भक्त्या पुराणमिदमादरात्। मार्कण्डेयाभिधं वत्स स लभेत परां गतिम् ॥ Nārada P.

मार्ग I. 1 P., 10 U. (मार्गति, मार्गयति-ते) 1 To seek, seek for; हतदारः सह भ्रात्रा पत्नीं मार्गन् स राघवः Mb. 3. 148. 1. -२ To hunt after, chase. -३ To strive to attain, strive after; आत्मोत्कर्षं न मार्गेत परेषां परिनिन्दया। स्वगुणैरेव मार्गेत विप्रकर्षं पृथग्जनात् Subhāṣ. -४ To solicit, beg, ask for; वरं वरेण्यो नृपतेरमार्गीत् Bk. 1. 12; Y. 2. 66. -५ To ask in marriage. -६ To seek through, trace out. -II. 10 U. (मार्गयति-ते) 1 To go, move. -२ To decorate, adorn. -With परि to seek, look out for.

मार्गः [मृच्-शुद्धौ, मार्ग-अन्वेषणे घञ् बा] 1 A way, road, path (fig. also); मार्गो दशकरः प्रोक्तो प्रामेषु नगरेषु च Śukra.